

РЕШЕНИЕ

№ 6349

гр. София, 03.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 07.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилиана Николова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **5832** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.40, ал.2 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба на Сдружение „За земята – достъп до правосъдие“, представлявано от И. П. и М. А., подадена чрез адв.С. А., срещу отказ на изпълнителния директор на „Е. системен оператор“ /Е./ ЕАД да предостави достъп до обществена информация по заявление вх.№ ЦУ-Е.-2772/15.04.2021г., обективиран в писмо изх.№ ЦУ-Е.-2772#3/12.05.2021г.

Жалбоподателят моли за отмяната на оспорения отказ като незаконосъобразен – издаден при нарушаване на изискването за форма, съществено нарушение на административнопроизводствените правила и неправилно приложение на материалния закон. Твърди се също така, че не съответства и на целта на ЗДОИ във връзка с Орхуската конвенция. Мотивира се, че ответникът е задължен субект, като се позовава на Решение № 11137/17.07.2019г. по адм.д. № 10876/2017г. на ВАС. По отношение възражението за неспазване на установената форма жалбоподателят конкретизира, че в случая не са изложени мотиви, няма фактическо и правно основание за постановяването на отказа. По отношение на материалния закон – не била съобразена нормата на чл.20, ал.1, т.1-6 ЗООС. Не било отчетено обстоятелството, че е налице надделяващ обществен интерес от предоставянето на информацията. Изложеното в жалбата и направеното с нея искане в съдебно заседание се поддържат чрез адв.А., който претендира разноски по представен списък.

Ответникът по оспорването, в писмено становище, представено с административната преписка, мотивира подробни съображения за недопустимост на жалбата, тъй като Е. ЕАД не е задължен субект. В условията на евентуалност мотивира доводи за неоснователност на жалбата като твърди, че разпоредбите на ЗООС са неприложими в производството по ЗДОИ и на следващо място, че третото заинтересовано лице, до което се отнася информацията, изрично е отказало предоставянето ѝ. В съдебно заседание чрез юрк.С. моли производството по делото да бъде прекратено, в условията на евентуалност за отхвърляне на жалбата. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение. Възразява срещу прекомерността на заплатеното адвокатско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Съдът, като се запозна с изложеното в жалбата, становището на ответника и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Страните не спорят и от доказателствата по делото се установява, че сдружението – жалбоподател е юридическо лице с нестопанска цел, чиито цели са развитие и утвърждаване на гражданското общество, защита на човешките права, защита на околната среда, повишаване правната култура на гражданите, съхраняване и опазване на естествените местообитания и тяхното биоразнообразие, стимулиране на гражданската активност при решаване на екологични проблеми и пр., видно от устава му.

Със заявление за достъп до обществена информация, заведено в Е. ЕАД с вх.№ ЦУ-Е.-2772/15.04.2021г., сдружението е поискало предоставянето по реда на този закон на следната информация: Какво количество електрическа енергия е произведено от Т. „Б.“ през всеки ден от периода 01.01.2020г. – 31.12.2020г.? Посочено е, че исканата информация е свързана с обществения живот в Република България и дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължения субект. В случай, че ответникът не разполага с исканата информация, но има данни за нейното местонахождение, е отправено искане заявителят да бъде уведомен за това по реда на чл.32, ал.1 ЗДОИ. Като предпочитана форма на достъп е посочен електронен адрес, на който да се предостави информацията, а ако ответникът не разполага с техническа възможност за това – да я предостави на технически цифров носител. Заявлението е подадено по електронен път на същата дата.

След постъпването му при ответника, последният с писмо изх.№ ЦУ-Е.-2772#1/21.04.2021г. е уведомил изпълнителния директор на [фирма] за постъпилото заявление и на основание чл.31, ал.2 ЗДОИ го е поканил в 3-дневен срок от получаване на писмото да заяви писмено съгласието си за предоставяне на поисканата от сдружението информация.

С писмо, заведено с вх.№ 2772#2/26.04.2021г. изпълнителният директор на [фирма] е уведомил изпълнителния директор на Е. ЕАД, че изразява несъгласие за предоставяне на информацията, тъй като Т.-ът представлява стратегически обект за националната сигурност на Република България по см. на ПМС № 181/2009г. Като лице, извършващо дейности по Закона за енергетиката чрез обекти, включени в списъка на стратегически обекти и дейности, по отношение на дружеството ДАНС предвиждала защита, която се организира както физически чрез охрана на производствените

обекти, така и информационна, осъществявана чрез административни, организационни и технически мерки и контрол на достъпа на информация за дружеството. На следващо място в писмото е мотивирано, че исканата информация представлява производствена тайна по см. на § 1, т.5 ДР ЗДОИ, която дружеството предоставя само и единствено на компетентните контролни органи във връзка с възложените им правомощия.

Последвало е постановяването от ответника на оспорения отказ, в който като основание за издаването му е посочен отказът за предоставяне на исканата информация от изпълнителния директор на [фирма]. Писмото, в което е обективизиран оспореният отказ е получено от сдружението на 13.05.2021г., видно от куриерска разписка на л.27 по делото, а на 12.05.2021г. е изпратено на електронната поща на жалбоподателя. Жалбата, по която е образувано настоящото производство е заведена при ответника на 09.06.2021г.

Въз основа на така установеното, съдът прави следните изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт и от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно. Тъй като в писмото не е посочен нито срокът, нито редът за обжалването му, съдът приема, че в случая е приложима разпоредбата на чл.140, ал.1 АПК, постановяваща удължаване на срока за обжалване на два месеца, т.е. жалбата е подадена и в преклузивния срок за оспорване.

Относно характера на обжалвания акт съдът излага следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл.2, ал.1 ЗДОИ обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект.

В настоящия случай заявителят е поискал предоставянето по реда на ЗДОИ на информация относно това какво е количеството електрическа енергия, произведено от Т. „Б.“ през всеки ден от периода 01.01.2020г. – 31.12.2020г. Съгласно чл.82, ал.1 от Закона за енергетиката /ЗЕ/ всички електроенергийни обекти на територията на страната се свързват и функционират в единна електроенергийна система с общ режим на работа и с непрекъснат процес на производство, преобразуване, пренос, разпределение и потребление на електрическа енергия. Преносът на електрическа енергия се осъществява от оператора на електропреносната мрежа, получил лицензия за пренос на електрическа енергия и сертифициран по реда на глава осма "а", раздел I /чл.86, ал.1 ЗЕ/ като преносът и трансформирането на електрическа енергия е услуга от обществен интерес, която се диспечира от оператора на електропреносната мрежа /ал.2 на с.р./. Общодостъпна е информацията, че Е. ЕАД е носител на лицензия за пренос на електрическа енергия № Л-419-04/18.12.2013г. издадена с Решение № Р-205 от 18.12.2013г. на ДКЕВР. С Решение № С-5/30.07.2015г. и Решение № С-7/05.11.2015г., КЕВР сертифицира Е. ЕАД като независим преносен оператор на електропреносната система на Република България.

Съгласно чл.87, ал.1 ЗЕ операторът на електропреносната мрежа осигурява

разширението, реконструкцията и модернизацията на преносната мрежа в съответствие с дългосрочните прогнози и планове за развитие на електроенергетиката, а според ал.2 на с.р. операторът на електропреносната мрежа осигурява: 1. единното управление на електроенергийната система и надеждното функциониране на електропреносната мрежа, включително наличието на всички необходими допълнителни услуги; 2. преноса на електрическа енергия по електропреносната мрежа, предоставянето и управлението на достъпа на трети страни на недискриминационна основа между ползватели на мрежата или групи от ползватели на мрежата; 3. поддържането на обектите и съоръженията на електропреносната мрежа в съответствие с техническите изисквания и с изискванията за безопасност при работа; 4. съгласуваното развитие и оперативната съвместимост на електропреносната мрежа с взаимносвързани електропреносни мрежи; 5. поддържането и развитието на спомагателните мрежи; 6. измерването на електрическата енергия в електропреносната мрежа.

Според ал.3 на чл.87 ЗЕ за изготвяне на електроенергийния баланс на страната операторът на електропреносната мрежа: 1. разработва краткосрочни и дългосрочни прогнози за изменение на потреблението на електрическа енергия в страната; 2. организира извършването на проучвания на възможностите за разширение и модернизация на електропреносната мрежа с оглед въвеждането в експлоатация на нови мощности, извеждането от експлоатация на съществуващи производствени мощности, присъединяването към електропреносната мрежа на нови клиенти, очакваното увеличаване на количеството пренасяна електрическа енергия, въвеждането на нови технологии, осигуряващи по-високо качество и сигурност на предоставяните услуги, и ефективност на дейността; проучванията се придружават от технико-икономически и екологичен анализ; 3. изготвя краткосрочни, средносрочни и дългосрочни прогнози и планове за разширение и модернизация на електропреносната мрежа и развитие на спомагателните мрежи, включително с цел подобряване на сигурността на доставките; 4. изготвя краткосрочни и дългосрочни планове за развитие на електроенергийната система с цел осигуряване на електроенергийния баланс; 5. въз основа на проучванията, прогнозите и плановете изготвя и предоставя на министъра на енергетиката проект на електроенергиен баланс на страната и проект на опис на необходимите за задоволяване нуждите на страната източници, включително нови производствени мощности и междусистемни електропроводи. На последно място, съгласно чл.63 от Правилата за управление на електроенергийната система, обн.ДВ, бр.6/21.01.2014г., производителите ползватели на преносната мрежа, които са получили право на ползване на преносната мрежа и системните услуги, доставят в преносната мрежа договорената от тях електроенергия въз основа на разрешени от оператора на електропреносната мрежа графици за доставки през всеки единичен пазарен интервал (период на сетълмент), а клиентите ползватели на преносната мрежа получават от нея договорената от тях електроенергия въз основа на разрешени от оператора на електропреносната мрежа графици за доставки /ал.1/. През преносната мрежа се пренася доставената от ползвателите производители електроенергия до ползвателите клиенти в съответствие с диспечираните от оператора на електропреносната мрежа графици за доставки, електроенергията за балансиране, електроенергията за загуби в преносната мрежа, междусистемни графици за обмен на електроенергия, в т.ч. графици за компенсиране на нежеланите отклонения /ал.2/. Операторът на електропреносната мрежа осъществява общия баланс между

производството и потреблението на електрическа енергия в зоната/блока за управление (контролният блок) чрез съвместното използване на резервите за първично, вторично и третично регулиране, пазари на балансираща енергия, както и чрез активиране на студения резерв /ал.4/. При възникване на обстоятелства, застрашаващи сигурността на работата на електроенергийната система или на части от нея, операторът на електропреносната мрежа има право временно да спира изпълнението на сделки или да променя договорените количества електрическа енергия по тях при условия и по начин, описани в Правилата за търговия с електрическа енергия и наредбите съгласно чл.74, ал.1 и чл.115 ЗЕ /ал.6/.

Предвид това и с оглед обстоятелството, че преносът и трансформирането на електрическа енергия е услуга от обществен интерес /чл.86, ал.2 ЗЕ/ съдът намира, че търсената от заявителя информация е обществена такава по дефиницията на чл.2, ал.1 ЗДОИ от категорията на служебната обществена информация по см. на чл.11 ЗДОИ – информация, събирана и съхранявана от Е. ЕАД във връзка с изпълнение на законовите му задължения, която има пряко отношение към обществения живот в страната и която ще даде възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект – изпълнение на задълженията му по чл.87, ал.2 ЗЕ.

Задължени субекти според разпоредбата на чл.3 ЗДОИ са държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България /ал.1/; публичноправни субекти, различни от тези по ал.1, включително публичноправните организации /ал.2, т.1/; физически и юридически лица само относно извършвана от тях дейност, финансирана със средства от консолидирания държавен бюджет и средства от фондове на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз по проекти и програми /ал.2, т.2/. Според ал.3 на чл.3 ЗДОИ организациите от обществения сектор са длъжни да предоставят информация от обществения сектор за повторно използване, с изключение на предвидените в този закон случаи, а според ал.4 организации от обществения сектор са субектите по ал.1 и ал.2, т.1.

Е. ЕАД не попада сред задължените субекти по чл.3, ал.1 ЗДОИ. Съгласно устава на дружеството, приет като доказателство по делото, то е юридическо лице със статут на самостоятелен правен субект, отделно от своите акционери; органи на дружеството са едноличния собственик на капитала, надзорният съвет и управителният съвет; едноличен собственик на капитала, съгласно чл.19, ал.1 е [фирма] /БЕХ/ като правата на холдинга като едноличен собственик на капитала на Е. ЕАД се упражняват от Съвета на директорите на БЕХ. Съгласно чл.20 от устава на Е. ЕАД едноличният собственик на капитала има всички права на акционер на дружеството съгласно закона и този устав като решава всички въпроси, които законът поставя в компетентността на общото събрание на акционерите. Съгласно чл.23 от устава на Е. ЕАД надзорният съвет на дружеството се състои от 3 до 7 лица, избирани и освобождавани от едноличния собственик на капитала. Управителният съвет се състои от 3 до 9 члена, които се избират и освобождават от Надзорния съвет.

От своя страна БЕХ е 100% собственост на българската държава. Съгласно устава на дружеството /чл.18/ то се управлява по едностепенната система за управление като органи на управление са едноличния собственик на капитала и съвет на директорите. Съгласно чл.19 от устава на БЕХ едноличен собственик на капитала е българската държава като правата на държавата

като собственик се упражняват чрез министъра на енергетиката, който има качеството на принципал на дружеството. Дружеството представлява публичноправна организация по см. на § 1, т.43 ДР ЗОП - а) създадено е с конкретната цел да задоволява нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер; б) финансирано е с повече от 50 на сто от държавни, териториални или местни органи или от други публичноправни организации, или е обект на управленски контрол от страна на тези органи; или има управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от публичен възложител по чл.5, ал.2, т.1 - 14. Следователно неговият представляващ е възложител на обществени поръчки по чл.5, ал.2, т.14 от Закона за обществените поръчки /ЗОП/. Съответно този извод обуславя качеството "Публичноправна организация" на Е. ЕАД. Такава според § 1, т.4 ДР ЗДОИ е юридическо лице, за което е изпълнено условието по б."б" - повече от половината от членовете на неговия управителен или контролен орган се определят от възложители по чл.5, ал.2, т.1 - 14 ЗОП. Изпълнено е и условието по б."в" от посочената разпоредба – когато юридическото лице е обект на управленски контрол от страна на възложители по чл.5, ал.2, т.1 - 14 ЗОП /управленски контрол е налице, когато едно лице може по какъвто и да е начин да упражнява доминиращо влияние върху дейността на друго лице/.

Следователно Е. ЕАД е задължен субект по чл.3, ал.2, т.1 ЗДОИ. Като негов представляващ изпълнителният директор е постановил оспорения в настоящото производство отказ по подаденото от жалбоподателя заявление по ЗДОИ, следователно този отказ представлява индивидуален административен акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност по арг. от чл.145 АПК и изричната разпоредба на чл.40, ал.2 ЗДОИ.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт освен на основанията, сочени от оспорващия и на всички основания по чл.146 АПК, съдът приема следното:

Оспореният отказ е издаден от компетентен орган, съображения за което бяха изложени по-горе във връзка с преценката за наличието на задължен субект по см. на чл.3 ЗДОИ. Отказът, макар и обективиран в писмо, в отклонение от изискванията на чл.38 ЗДОИ вр. чл.59, ал.2 АПК, обективира изрично волеизявление на компетентен орган, с което се отказва предоставяне на търсената от заявителя информация. В писмото не е посочено правното основание, на което се постановява отказ, но с оглед изложеното от фактическа страна, а именно несъгласието на третото лице, отказът следва да бъде квалифициран като такъв с правно основание чл.37, ал.1, т.2 ЗДОИ.

Правото да се търси и получава информация е изрично разписано в чл.41, ал.1 от Конституцията на Република България. Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация, както и с повторното използване на информацията от общественения сектор са уредени в ЗДОИ. Изхождайки от дефиницията по чл.2, ал.1 ЗДОИ законодателят разделя обществената информация на два вида – официална обществена информация – такава, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните

правоомощия /чл.10 ЗДОИ/ и служебна обществена информация - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл.11 ЗДОИ/. Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ, а достъпът до служебната обществена информация се предоставя по реда на този закон, като законът предвижда ограничение – когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации) и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи – чл.13, ал.2 ЗДОИ. Освен посочената разпоредба, законът въвежда ограничение за предоставяне на достъп до обществена информация и в случаите по чл.37, ал.1 ЗДОИ, регламентиращ основанията за отказ за предоставяне на обществена информация - когато: 1. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон; 2. достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Анализът на разпоредбата показва, че изключение от посоченото правило е допустимо само в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл.3, като във всеки конкретен случай, за да се позове на разпоредбата на чл.37, ал.1, т.1 и т.2 ЗДОИ задълженият субект следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т.5 ДР ЗДОИ.

В случая съображения за това дали е или не надделяващ обществен интерес от предоставянето на информацията в оспореното писмо не са изложени. Задължението, както се посочи по-горе, е на ответника, като той следва да извърши преценката независимо дали заявителят се позовава изрично в заявлението си на надделяващ обществен интерес от предоставянето на информацията. Този извод следва и от разпоредбата на чл.37, ал.1, т.2 ЗДОИ, която постановява, че за да се откаже предоставяне на търсената от заявителя информация не е достатъчно третото лице, за което тя се отнася да е отказало да даде съгласие за това, но и да не е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ. Липсата на изложени мотиви досежно посоченото обстоятелство представлява процесуално нарушение от категорията на съществените тъй като е пречка за проверка от съда на изводите на административния орган по приложението на материалния закон.

На следващо място, за да откаже предоставянето на исканата информация, задълженият субект се е позовал на несъгласието на третото лице. Не са обсъдени от него обаче основанията, поради които е изразено това несъгласие, изложени в писмо вх.№ 2772#2/26.04.2021г. на изпълнителния директор на [фирма]. Видно от неговото съдържание се твърди, че Т. „Б.“

представлява стратегически обект за националната сигурност на Република България по см. на ПМС № 181/20.07.2009г. /обн. ДВ, бр.59 от 28 юли 2009г., като съгласно т.2.4 от приложението към чл.1, ал.1 от него Т. „Б.“ е посочен като стратегически обект в сектор „Енергетика“/. Видно от чл.2 на посоченото постановление ръководителите на стратегически обекти, съответно възлагащите стратегически дейности, посочени в списъка и заповедите по чл.1, отговарят за изпълнението на мерките за защитата им, включително за финансирането на тези мерки. С оглед посоченото задължение ответникът следва да извърши преценка дали търсената информация засяга националната сигурност като посочи конкретните фактически и правни основания за това, за да може съдът да упражни дължимия от него контрол за законосъобразност на акта.

Не е обсъдено и другото възражение на третото лице – че търсената от заявителя информация представлява производствена тайна по см. на § 1, т.5 ДР ЗДОИ.

По изложените съображения съдът намери оспорения отказ за незаконосъобразен – постановен при допуснато съществено нарушение на изискването за форма на административния акт – липса на мотиви. Това налага отмяната му и изпращането на делото като преписка за ново произнасяне при съобразяване на дадените с мотивите на настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

Горният извод обуславя основателност на жалбата, съответно в полза на оспорващия възниква правото на разноски. Такива са доказани в общ размер на 510 лева, от които 10 лева за внесена държавна такса и 500 лева за заплатено адвокатско възнаграждение. Същото не е прекомерно с оглед разпоредбата на чл.8, ал.3 от наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2, чл.174 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Сдружение „За земята – достъп до правосъдие“ изричен отказ на изпълнителния директор на [фирма] да предостави достъп до обществена информация по заявление вх.№ ЦУ-Е.-2772/15.04.2021г., обективиран в негово писмо изх.№ ЦУ-Е.-2772#3/12.05.2021г.

ИЗПРАЩА делото като преписка на ответника за ново произнасяне по подаденото от жалбоподателя заявление за достъп до обществена информация, в срок до 14 дни от съобщаване на настоящото решение.

ОСЪЖДА [фирма] да заплати на Сдружение „За земята – достъп до правосъдие“ сумата в размер на 510 /петстотин и десет/ лева, представляваща разноски по производството.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, по арг. от чл.40, ал.3 ЗДОИ.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: